

Dosarul nr. 2rh-118/22
2-19107730-01-2rh-09122022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Tricolici
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Cotorobai, I. Țurcan, A. Panov
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – M. Pitic, V. Burduh, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire înaintată de către Ivan Manziuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ivan Manziuc
împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului
de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența
forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție din 10 august 2022,

constată:

La data de 28 iunie 2019 Ivan Manziuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova, prin care a solicitat anularea
ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru
absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Manziuc împotriva
Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului de
concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată
de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată
ca fiind neîntemeiată.

La 28 iunie 2021 avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 iunie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, indicând că motivele de fapt și de drept ale cererii de apel
vor fi înaintate suplimentar.

Prin încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc și s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 12 iulie 2022 Ivan Manziuc a depus cerere de recurs, solicitând casarea încheierilor din 21 octombrie 2021 și din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre examinare în ordine de apel. De asemenea, a solicitat repunerea în termen de declarare a recursului.

Prin încheierea din 10 august 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea depusă de către Ivan Manziuc privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

S-a restituit recursul declarat de către Ivan Manziuc împotriva încheierilor din 21 octombrie 2021 și 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ivan Manziuc împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 09 decembrie 2022 Ivan Manziuc a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierilor din 21 octombrie 2021, 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 10 august 2022 a Curții Supreme de Justiție, cu restituirea cauzei spre examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

În argumentarea cererii de revizuire a invocat că instanța de apel nu a informat apelantul și nici reprezentantul acestuia sub nici un aspect despre necesitatea înlăturării neajunsurilor. Astfel, prin răspunsul nr. 4-35/11-2497 din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a dovedit că scrisoarea expediată la poșta electronică nu a fost recepționată, fapt care demonstrează că instanța de apel nu a informat apelantul despre emiterea încheierii din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin prisma prevederilor art. 451 alin. (1) în coroborare cu art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de către părți și alți participanți la proces, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 din Codul de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Verificând argumentele revizuentului, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Brumărescu v. România*, nr. 28342/95, § 61-62 și *Roșca v. Moldova*, nr.6267/02, §24-25, *Riabîh v. Rusia*, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Curtea menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți. Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze egale, care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

În susținerea cererii de revizuire Ivan Manziuc a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Aici, instanța de revizuire relevă că pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecăți, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecății finalizate cu pronunțarea hotărârii, a cărei revizuire se solicită. Pentru admiterea cererii de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să nu fie cunoscute revizuentului până la examinarea cauzei, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Astfel, pentru a invoca temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă este necesar ca după emiterea deciziei revizuentului să-i fie cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei, care nu au putut fi cunoscute acestuia, însă a întreprins toate măsurile pentru aflarea acestora în timpul judecării cauzei și să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente.

Revizuentul a indicat că prin scrisoarea din 17 noiembrie 2022 cu nr. 4-35/11-2497 a Curții de Apel Chișinău s-a confirmat că scrisoarea expediată la adresa electronică nu a fost recepționată, respectiv nu a fost informat despre emiterea încheierii din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc și s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate în cancelaria Curții de Apel Chișinău, argument ce nu a fost reținut de instanța de revizuire.

Sub acest aspect, Colegiul notează că temeiul invocat de către Ivan Manziuc în cererea de revizuire, și anume, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă poartă un caracter declarativ, iar din motivarea cererii rezultă dezacordul revizuentului cu soluția adoptată de către instanța de recurs.

În urma celor relatate instanța de revizuire conchide că argumentul invocat în cererea de revizuire este neîntemeiat și declarativ.

În urma celor constatate Colegiul reține că prin revizuirea în sensul declarat de către Ivan Manziuc se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor

justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către Ivan Manziuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă, dar poartă caracter declarativ și se combat cu probele din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, lit. b), art. 453, lit. a) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ivan Manziuc împotriva încheierii din 10 august 2022 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza civilă intentată la acțiunea depusă de către Ivan Manziuc împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas